

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner om åtgärder mot husbockens härjningar.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I:96 av herr *Johansson, Ivar*, och II:118 av herrar *Börjesson* och *Gustafsson* i Mem hemställes, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en översyn på grundval av 1951 års husbocksutredning samt om de åtgärder som härav må påkallas.

I motionen redogöres för 1951 års husbockskommittés betänkande. Detta har emellertid icke föranlett någon åtgärd av Kungl. Maj:t, som förutsatt att byggnadsstyrelsen ägnar frågan fortsatt uppmärksamhet. Byggnadsstyrelsens framställningar om anslag för kurser har avslagits. Husbocken fortsätter att sprida sig och vållar årligen stora skador. Åtgärder är därför erforderliga.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionerna från byggnadsstyrelsen, försäkringsinspektionen, skogsforskningsinstitutet och Föreningen Bekämpningsmedelsleverantörer.

Byggnadsstyrelsen erinrar om 1951 års husbockskommittés förslag. Styrelsen har låtit trycka en skrift om bekämpning av husbocken och andra virkesförstörande insekter samt ett formulär till besiktningsprotokoll rörande husbocksangrepp. Formuläret har tillställts byggnadsnämnder och fastighetsförvaltare. Styrelsen har vidare upprättat förslag till komplettering av sina anvisningar till byggnadsstadgan med uppgifter om lämpliga åtgärder till förhindrande av husbockens spridning vid rivning av hus.

Styrelsen anser mest angeläget att åt statens skogsforskningsinstitut uppdrages att på sitt program upptaga forskning rörande de virkesförstörande insekterna och att åtgärder vidtages för att ordna upplysning i husbocksfrågan.

Statens skogsforskningsinstitut anser, att husbockens skadegörelse utgör ett allvarligt problem, som fått allt större ekonomisk betydelse. Institutet redogör för 1951 års husbockskommittés förslag och institutets yttrande däröver. Institutet konstaterar vidare, att undersökningar rörande skadegörare i sågat och förarbetat virke i virkesupplag och brädgårdar hittills icke alls kunnat inrymmas på institutets arbetsprogram. Ej heller sysslar någon annan statlig forskningsinstitution med detta spörsmål. Institutet finner det synnerligen angeläget att dylika undersökningar med det snaraste kommer i gång och föreslår att frågan, var en sådan forsk-

ning lämpligen skall bedrivas, utredes i samråd med 1956 års skogshögskole- och skogsforskningsutredning. Institutet tillstyrker motionen.

Försäkringsinspektionen anför, att koncession för husbocksförsäkring är beviljad de riksbolag som driver skadeförsäkring jämte ett för husbocksförsäkring särskilt bildat bolag. Före försäkringsformens införande bedrevs saneringsarbetet av företag, som genom s. k. garantiavtal förband sig att utföra fortlöpande besiktning. Sådana avtal fanns år 1952 för cirka 30 000 av i runt tal 330 000 byggnader inom husbockens huvudsakliga utbredningsområde. Antalet byggnader, som nu står under kontroll, uppskattas till 110 000 à 120 000. Betydande landvinningar har alltså gjorts. Den framtida utvecklingen bedömes optimistiskt av vederbörande företag. Spridningen av husbocken och densamma skadegörelse skulle ej ha ökat sedan husbockskommittén framlade sitt betänkande utan fastmer minskat.

Även om utvecklingen skulle ha gått mot en förbättring, utesluter det icke att ytterligare åtgärder bör vidtagas. Man kunde t. ex. föreskriva tecknande av garantiavtal eller försäkring såsom villkor för erhållande av statliga bostadssubventioner, förbättringsbidrag och bostadslån. Detta komme emellertid att till väsentlig del avse nybebyggelse. Att föreskriva garantiavtal eller försäkring för samtliga byggnader inom hotade områden finner inspektionen vara en alltför vittgående åtgärd, särskilt med hänsyn till de framsteg, som gjorts på frivillighetens väg. Inspektionen förordar intensifierad forskning och upplysning.

Föreningen Bekämpningsmedelsleverantörer uttalar sig i fråga om utvecklingen i samma riktning som försäkringsinspektionen. Förbättrade preparat och impregneringsmetoder har skapat möjligheter att vid nybyggnader få ett effektivare skydd än tidigare. Föreningen anser, att om utvecklingen fortsätter i samma takt som de senaste åren husbocksproblemet inom en nära framtid sannolikt skall vara i huvudsak löst. Att införa obligatorisk husbocksförsäkring för erhållande av byggnadslån bör därför icke ifrågakomma. Någon särskild översyn av 1951 års husbocksutredning är icke påkallad. Däremot anser föreningen att den statliga verksamheten med handläggandet av träskyddstekniska problem bör centraliseras till lämplig institution.

Utskottet. I sina ovan refererade yttranden över motionerna har byggnadsstyrelsen och försäkringsinspektionen bl. a. redogjort för de åtgärder för motverkande av husbockens spridning, som under de senaste åren vidtagits inom respektive myndigheters ämbetsområden. Vad sålunda och i de övriga yttrandena anförts ger enligt utskottets mening stöd för uppfattningen att den nu pågående utvecklingen på området kan förväntas leda till bättre förhållanden. Frågan är dock av så stor ekonomisk betydelse

att den förtjänar att ytterligare uppmärksammas. Utskottet har visserligen icke funnit tillräckliga skäl föreligga för att tillstyrka motionärernas yrkande om en överarbetning av 1951 års husbockskommittés betänkande men vill, liksom skett i samtliga yttranden över motionerna, understryka vikten av att forskningen rörande de virkesförstörande insekterna och därmed sammanhängande problem effektiviseras. 1956 års skogshögskole- och skogsforskningskommitté har enligt vad utskottet erfarit uppmärksammat motionerna och avser att till prövning upptaga spörsmål, berörande de i motionerna behandlade frågorna.

Under återopande av vad ovan anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 96 och II: 118 icke må
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 14 mars 1957

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Wolgast, Jonsson, John Wiktor, fru Wallentheim*, herrar Andersson, Axel, Jansson, Erik*, Strandler*, Arrhén, Ståhle, Lundström*, Larsson, Lars, fru Nilsson och fru Hamrin-Thorell;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herr Hammar*, fru Svedberg, herrar Dickson, Bark*, Nestrup, Königson, Engkvist, Östrand, Börjesson, Lundqvist och Lothigius.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.